

3. Скрипнюк О.В. Децентралізація влади як фактор забезпечення стабільності конституційного ладу : питання теорії і практики / [електронний ресурс] / <http://www.ccu.gov.ua/doccatalog/document;jsessionid=E3D0F7338B17ADA5C5564ACFAF68F3BB?id=251115>.

4. Робінс Ст. П., ДеЧенцо Д.А. Основи менеджменту. Пер. з англ. – К. : Основи, 2002. – 672 с.

Пилип'юк О.М.

студентка,

Запорізький національний університет

ВПЛИВ КОРПОРАТИВНОГО ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день податкове планування здійснюється у всіх країнах з розвинутою ринковою економікою, що сприяє розвитку податкової системи. В умовах ринкової економіки податки повинні використовуватися не тільки як джерело наповнення бюджету, а й як важливий інструмент фінансового регулювання економіки.

Більшість розвинутих країн використовують оподаткування не тільки для вирішення фіскальних цілей, але й для виконання невідкладних завдань соціальної політики, перерозподілу доходів між різними верствами населення та підтримки платоспроможного попиту.

Податкове планування повинно здійснюватись з метою зростання економіки, підвищення рівня життя населення та їх добробуту. Для цього в Україні податкове планування на підприємстві повинно використовуватись у якості головного інструменту економічного впливу. За цих обставин при вдосконаленні податкової системи стає можливою активізація податкового планування у різних його проявах із застосуванням сучасних методів податкового управління [1, с. 45].

Саме категорія «податкове планування» являє собою організацію діяльності платника податків таким чином, щоб мінімізувати його податкові зобов'язання на тривалий період без порушення норм законодавства. Тобто кожний платник податків має можливість використовувати всі дозволені законодавством засоби та прийоми з метою зменшення своїх податкових зобов'язань.

Проблеми планування та оптимізації податкових платежів розглядалася такими авторами, як О. В. Білоіван, Ю. Б. Іванов, Т. О. Меліхова, М. Підлужний, А. М. Поддєрьогін, А. Г. Поршнев, С. А. Супруненко та іншими.

Корпоративне податкове планування передбачає оцінку та прийняття управлінських рішень виходячи з цілей діяльності підприємства та врахування можливих податкових наслідків для нього. Діяльність суб'єктів господарювання спрямована на максимізацію своїх доходів та прибутку. Виходячи із цих міркувань, головним завданням податкового планування є вибір такого варіанта сплати податків, який дозволить оптимізувати всю систему оподаткування підприємницьких структур. Вона передбачає не лише зниження податкового тягара по окремих податках та по підприємству в цілому, а й оптимальний розподіл податкових платежів у часі.

Цілі податкового планування зображено на рис. 1.

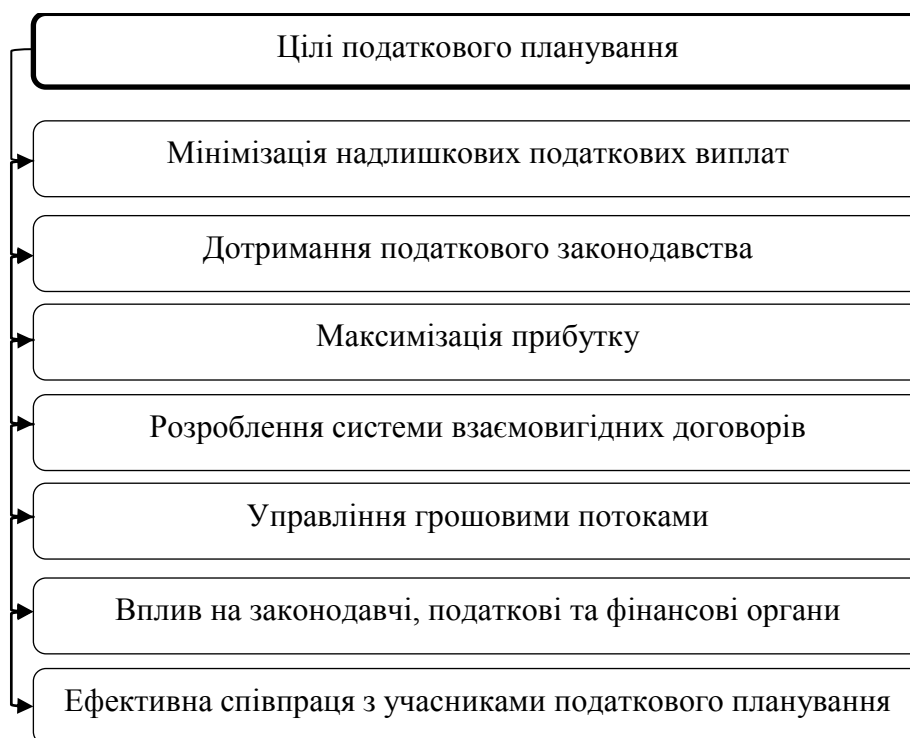

Рис. 1. Цілі податкового планування

Джерело: [2, с. 143]

Податкове планування буде ефективним при використанні основних інструментів (табл. 1).

Таблиця 1

Інструменти податкового планування*

Інструмент	Приклад
Податкові пільги, передбачені податковим законодавством	Звільняється від оподаткування прибуток підприємств та організацій, які засновані громадськими організаціями інвалідів і є їх повною власністю
Оптимальна з позицій податкових наслідків форма договірних відносин	Реалізація продукції самостійно або через комісонера; виробництво готової продукції з власної сировини або з давальницької сировини
Ціни угод	Збільшення купівельних або зниження продажних цін по операціях з контрагентами
Спеціальні податкові режими	Спрощена система оподаткування
Елементи бухгалтерського обліку з метою оподаткування, облікова політика з метою оподаткування	Оцінка матеріально – виробничих запасів і розрахунок їх фактичної собівартості при списанні у виробництво, порядок переоцінки основних засобів, наявність або відсутність резервів майбутніх витрат і платежів

* розроблено автором

Належним чином організована система податкового планування на підприємстві передбачає чітке виділення всіх її елементів, а саме:

➤ стратегія оптимального управління суб'єктом господарювання та план її реалізації. Розробка стратегії починається із визначення стратегічних цілей суб'єкта

господарювання у сфері оподаткування з урахуванням загальних цілей бізнесу. Такий підхід забезпечить зменшення податкових втрат в довгостроковій перспективі;

➤ схеми податкового планування, які логічно впливають із загального бізнесу та забезпечують законне зниження податкового тягаря;

➤ облікова політика; особливу увагу, на нашу думку, слід приділити обліковій політиці. Існує необхідність створення такого документу як Податкова політика підприємства, в якій будуть більш детально описані особливості саме податкового обліку підприємства;

➤ податковий календар, який необхідний для контролю за правильністю нарахування та своєчасністю сплати податкових платежів, а також подання звітності у встановлені терміни [3, с. 532].

Для своєчасного виконання податкових зобов'язань рекомендується провести наступне:

- Відповідно до податкового календаря напередодні платежу встановити ліміти незнижуваних залишків на поточному рахунку.

- Оцінити динаміку приросту залишку грошових коштів.

- При виникненні загрози невиконання зобов'язання припинити всі платежі.

- Платежі за іншими напрямками видатків здійснювати тільки в межах перевищення грошових коштів над незнижуваним залишком.

- За 2 дні до платежу підготувати платіжні доручення на оплату податків. При рознесенні банківських документів доцільно формувати дані про сплачені податки.

- Сформувати залишки відхилень від планових значень відповідних показників.

Використання податкового календаря організаціями дає можливість обчислювати податки і своєчасно їх сплачувати відповідно до нормативними актами. Крім того, сплачувати податкові платежі слід без невиправданого випередження встановлених термінів, оскільки це може призвести до неефективного використання своїх фінансових ресурсів [4, с. 32].

Заздалегідь складений податковий календар дозволить спланувати майбутні податкові платежі, а також планувати.

Правильно складена і узгоджена облікова політика в організаціях дає можливість оптимізувати податкові платежі.

Вітчизняні суб'єкти господарювання майже не практикують розроблення податкових стратегій. В більшості вони маневрують в сучасних змінних умовах господарювання, підлаштовуючись під ситуацію без наперед визначеного напрямку розвитку. Головною причиною цього є мінливість зовнішнього економічного середовища, в якому їм доводиться працювати.

Підбиваючи підсумки вище сказаного, доцільно зробити висновок, що податкове планування є одним з базових інструментів, що активізує показники ефективності функціонування підприємства. Оскільки фінансовий стан сучасних підприємств не є однорідним, кожне з них має розробляти індивідуальну систему податкового планування, що базується на власній методології. З нашої точки зору, легальна, системна та оптимальна організація податкового планування надасть підприємству збільшити прибуток, оптимізувати податкові зобов'язання, синхронізувати грошові потоки та не отримувати штрафних санкцій.

Ефективність податкового планування залежить в значній частині від прийняття рішень керівництва підприємства.

Список використаних джерел:

1. Лейба Д.І., Сорохан. М.М. Сутність та особливості податкового регулювання в Україні / Д.І. Лейба, М.М. Сорохан // – Вид-во «Буковинський державний економічний університет», м. Чернівці – 2013 – С. 43–48.

2. Ткачик Л.П. Податковий облік в системі корпоративного податкового менеджменту / Л.П. Ткачик // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Л. Українки. Економічні науки. – Луцьк : ВНУ ім. Л. Українки, 2010. – № 20. – С. 141–145.

3. Ткачик Л.П. Принципи і методи податкового планування / Л. Ткачик // Вісник Львівського університету. Серія економічна. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – Випуск 43. – С. 530–535.

4. Підлужний М. Довгостроковий контракт як засіб оптимізації податків / М. Підлужний // Податкове планування. – 2010.– № 4. – С. 31–33.